

[Finansministeren.]

tale lidt mere fornuftigt sammen om disse ting, det er i hvert fald min fornemmelse.

Men der dukker jo stadig væk to synspunkter op: det ene er det offentlige kontra det private, det andet er det finanspolitiske synspunkt, og de skal jo også dukke op. Det, jeg vil vende mig imod og må vende mig imod, er forsøget på at fremstille det på en sådan måde, at de udgifter, man har til private formål, altid i sig selv, derved at de er private, er bedre end de offentlige. Det er jo helt ude af kontakt med udviklingen og i hvert fald helt ude af trit med det, som moderne mennesker i et moderne samfund kræver af det offentlige, det være sig kommunerne eller staten. Det er altså eller burde være en overstået diskussion.

Jeg er enig i, som det er sagt, at det, vi skulle diskutere her, var jo arten af udgifterne, uanset om de er private eller offentlige, det var hensigtsmæssigheden i dem, og det håber jeg også vi kan komme til i den gennemgang af disse problemer, vi skal have sammen med finansudvalget. Jeg synes i hvert fald, det var nogle meget fornuftige betragtninger, hr. Damsgaard kom med, idet han jo netop ikke ønskede at sige, at offentlige udgifter i sig selv ikke er produktive eller nyttige, men det var et spørgsmål om afvejning af, hvad vi magtede at gøre. Det synes jeg er et fremskridt, som jeg gerne vil have lov til at notere, og jeg vil give min anerkendelse for, at man fra venstres side kan sige dette i dag.

Om problemet, hvor meget det offentlige vil sluge af den almindelige produktionsfremgang, vil jeg gerne sige, at jeg deler ikke helt de bekymringer, der er kommet til udtryk fra nogle sider her i dag, og slet ikke den voldsomme bekymring, som kom til udtryk fra fru Grethe Philip, idet jeg nærmest forstod, at det offentlige, det vil altså sige staten og kommunerne, går jeg ud fra, til sammen nu ville sluge hele fremgangen i nationalindkomsten i det kommende år. Det tror jeg ikke er rigtigt; de to tredjedele ligger nok sandheden nærmere. Men også her må man jo erindre, at i hvert fald en ikke ubetydelig del af stigningen i statsudgifterne jo ikke er noget, hvor staten beslaglægger ressourcer, beslaglægger arbejdskraft, beslaglægger maskiner og investeringer osv., men er overførsel af ind-

komst fra en gruppe af befolkningen til en anden. Det gælder jo hele det socialpolitiske område, det gælder på en hel række andre områder, og det drejer sig i hvert fald om en stigning på omkring 400 mill. kr. i det budget, vi har til behandling i dag. Det skal man jo også lige have med i billedet. Derfor bliver resultatet, at vi kan sige, at ca. halvdelen af den fremgang, vi regner med i nationalindkomsten i perioden 1968-69, vil blive beslaglagt — hvis man ønsker at bruge det ord — af den offentlige økonomi.

Men jeg vil da meget stærkt fremhæve, at det er ikke ensbetydende med, at forbruget eller levestandarden derved bliver ringere, for det er jo en helt anden betragtning, man så skal over i. Jeg vil sige tværtimod. Jeg tror nemlig, at den udvidelse, der sker for borgerne med hensyn til levestandarden i kraft af de opgaver, som det offentlige løser, i mange tilfælde vil være mere værd — hvis man overhovedet kan måle den slags — end den udvidelse, der sker over det private forbrug, og det er jo slet ikke rigtigt, som hr. Jørgen Jensen var inde på det, at sige, at der er en absolut skillevæg imellem det offentlige og det private; jeg tror, det blev udtrykt på den måde, at det, vi alle sammen skal leve af, er den produktion, der foregår inden for den private sektor. Det er jo et meget gammeldags synspunkt, hr. Jørgen Jensen her kom med; jeg var egentlig forbavset over det. Det er da vel nok i dag umiddelbart indlysende for de fleste, at det, der foregår inden for den offentlige sektor, også i høj grad er noget produktivt. Det skulle det helst være. Hvis det ikke er produktivt, vil jeg gerne være med til at skære det fra.

Det gælder jo også den offentlige administration, men det er nu i øvrigt, også når man ser på personaleoversigterne, ikke selve kontorarbejdet, administrationen, der fylder op, men det er det personale, der bruges bl. a. inden for hele den sociale forsyng. Den vældige udvikling, der har været inden for forsyngsområdet — det gælder familieministerens budget og socialministerens budget, og det gælder på mange andre områder — er jo netop karakteristisk ved, at den kun kan finde sted i takt med en personaleudvidelse. Det er jo mennesker, der skal beskæftige sig med andre menne-